

Lo Somatené

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIV

Reus Dimars 5 de Septiembre de 1899

Núm. 3.357

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en las principals llibrerías d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografía Mallofré, carrer Junquera, 6.
No s' retornan los originals encara que no s' publicuin.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes, 100 rs. triestral, 2.500 rs.
provincias primestas, 1.500 rs.
Estranger y Ultramar, 2.000 rs.
Anuals, a preus convencionalis.

Farmacia Serra

12 ANYS

de continuadas curacions y d' una acceptació general, son los millors probas para demostrar que 'l

XAROP SERRA

La que paga més

contribució de la pro-

Oberta tota la nit

es lo millor remey para combatre per crónica y rebelde que sia tota classe de.....

TOS

vincia

AGRICULTORS ALERTA

Massó y Ferrando

Guano classe superior—Tá. de peix.—Cascos d' arengada pers adops de las horralissas.

Visiteu lo magatzém de guanos de A RIUDOMS

Magatzém á Riudoms y á Reus Vilá, núm. 3.

ELECTRA REUSENSE

Suministre de forsa ab ELECTRO-MOTOR

Aquesta Societat suministrará forsa motris ab ELECTRO-MOTORS als industrials, que ho sollicitin.
Los Motors de corrent continua á la vegada que extraordinarias condicions d' economia en lo cost de compra y consum, reuneixen las de marca silenciosa, gran llimpiesa, espay reduhit y facilissim maneig, ventatjas difficults d' obtenir ab altres sistemas. Tenen marxa senzillament variable y ab un simple moviment de palanca se regulen y cambian á voluntat, las velocitats minima á máxima.
Los gastos d' oli para son engrassament y sos desgasts, son tan insignificants, que poden en realitat considerarse com nuls.
En aquestas oficinas se facilitaran cuanta classe de datos sian necessaris.
Reus 9 Juny 1899.—Per la *Electra Reusense*, LO DIRECTOR.

RECORT ETERN

Para 'l dia 2 de Novembre próxim, se venen

LAPIDAS MORTUORIAS

de marbre, de varias classes y colors, ab un

50 PER 100 DE REBAIXA

y 's graban las inscripciones de las mateixas, en mate, relleu, dauradas, etc., etc., á meytat de preu. Gratis la colocació en lo cementiri.

Taller de marbres de E. VILA

LLOYERA, 23.—REUS.—LLOYERA, 23.

NO CONFONDRES

Gran varietat en ximeneas, lavabos, fonts; picas de marbre á preus molt reduhits.

DOCTOR J. MIRÓ

OCULISTA

Consulta en Reus: Los dilluns y divendres de dos á cinch de la tarde, Arrabal de Santa Anna, 1, primer.

A Tarragoná: los demás dias de deu á una del mati y de tres á cinch de la tarde, havent trauladat son gabinet al mateix carrer de la Unió, 7, primer.

Anunci

En la ciutat de Barcelona y en punt molt céntrich y concorregut, está en venda un antich y acreditat establiment de Papereria Llibreria y objectes d' Escriptori y Dibuix, per volguer son duenyo deixar lo negoci.

Darán rahò en la Llibreria d' en Agustí Torroja d' aquesta ciutat.

Secció doctrinal

Lo «Centre Nacional Catalá»

Cada dia que passa s' extén més entre 'ls catalans, la convicció de que s' ha d' obtindre 'l reconeixement de la personalitat política de Catalunya, com á unich medi de salvació para nostra individualitat nacional quatrecentos anys combatuda, para nostra riquesa enmassada en l' interior, y para nostra independència en gros perill devant d' Europa.

Cal mantindre nostra individualitat nacional, porque ella 'ns fa herens d' una historia honrosa, nos

marca ab lo sagell d' una raza noble, nos bateja ab los mots d' una llengua propia y ab diferencia ab costums y tradicions que persisteixen á través de los siglos, como las faccions de la cara, com los sentiments de l' anime. Y aquesta individualitat catalana, es tot nostre, per es lo que 'ns distingeix de la demás pobles, es la nostra fé de baptisme dinjre de la humanitat. Quan lo catalá tot això ho perdi, no adquirirá una altre personalitat social definida, que aquestas sols se forman en lo cades de las centurias. Quan lo catalá no siga catalá, ja no será res.

Cal defensar la riquesa del nostre país, porque ellar representa 'l treball acumulat per generacions de catalans; porque ella es lo fruyt de la activitat d' un poble que treu pá de las pedras y or de las máquinas. Tempo bridá Catalunya sa veu perdria rassa, y sa causa eideel vindria menys interessant, que la cuestión catalana seria allavors un plet de menor quantia. Para això 'ls governs espanyols volen aterrir ab imposables impossibles para nosaltres á la vida de la seva miseria y de la seva abjecció. Per això nosaltres defensam la seva riquesa, porque sabem que una nació rica es una nació forte, y als es ab or que forjan las palances modernas para sempre 'ls pobles.

Cal salvar finalment nostra independència davant de las ambicions europeas, porque nostra aspiració es á vivre una vida propia, no á baratar d' amo. Degre si ciadament lo perill europeu es immediat. Als gomechs de la agonía d' Espanya, los grans Estats, juheus, negr, cadens de pobles, ja tiran los dous sobre sor terrer. Y Catalunya en aquestas circumstancias se presse de manifestar que se sent viva y forte, que la seva sort no ha de ser la mateixa del Estat que 's balandrel al cayrell de la timba. Si á l' hora de la d' seta, Europa trobés aquí la Catalunya unificada, ab un organisma polítich autónomo, més ó menys perfecte, la Europa respectaria y podria consolidarlo. Si no troba confians en la d' minació comuna de provincias espanyolas, serguirém la bandera que 'ns donguí qualquier Congrés internacional, y allavors Catalunya zogada per un Estat fort, civilizat y assimilador, com no ho ha pogut ser lo castellá, podria desaparere de la conciencia dels homes.

Per això, donchs, es que s' extén cada dia més entre 'ls catalans la convicció de que urgeix lo reconeixement de nostra personalitat política. Per això es que 'l Catalanisme s' obra rápidament pes entesa 'ls sentiments y las ideas. Y per això es que com á balarts d' ell apareixen á cada moment novas entitats, guarda d'oras dels seus principis y propagedoras de la seva doctrina; entitats que venen á ser com lo cor de la patria, que recull totes las pulsacions de la vida nacional, y trasmet y escampa arreu sench regenerada y las aspiracions y 'ls ideals á una vida nova.

A això ha vingut lo «Centre Nacional Catalá» conatitujit enara á Barcelona per distingidas personalitats del Catalanisme, y que se á treballar per la causa catalana, desde las filas de la Unió y teñint per bandera 'ls acorts de las Assemblies de Manresa, Reus, Bala guer, Olot y Girona.

Lo primer article dels seus Estatuts aprobats gornherativament han clar ho diu: «Lo Centre Nacional Catalá se proposa la defensas dels interesos y dels drets de Catalunya treballant dintre de las lleyes para conseguir 'l' autonomia completa de la nació catalana y la implantació de totes las reformas parciais que hi conduheixin».

Y ab aquesta norma ve á inaugurar los seus trevalls la nova Associació, disposada á arar voluntats, á agermanar los catalans, á rebre ab als que s' acotan y á inspiraras en un criteri ample que fassi simpática la nostra causa fins als bolls de la terra que més l' han mirada. La seva propaganda no será únicament para educar novas generacions que al arribar á la major edat pugan reclamar lo que pertoca á Catalunya; no será la dels primers cristians que no demanavan tot

pera l' demà, res pel avuy. La situació de nostra pàtria, volta de perills, fa precisos remeys urgents; hi ha que acudirhi tot seguit, donantli foras avuy pera millor resistir demà.

Ab aquest criteri s' ha fundat lo Centre Nacional Català, de quina empena vigorosa molt pot esperar la societat catalana.

FRANCESC RODÓN.

¿Amenassas?

Si la prudencia es una virtut necessaria pera l' acert en tots los actes de la vida individual, l' ús d' ella es indispensable en los homes que están encarrregats de dirigir la colectivitats.

Un poble passa per períodos diversos lo mateix que una familia: períodos de prosperitats y venturas de tot género y períodos d' infortunis, amarguras, miseria y perturbacions intestinas. Una familia passa dias felissos no turbats per cap contratemps; pero succeheix ab frecuencia que ja sia per torpesa, per edespilfarros y vicis, ó per falta de caràcter del quefreix pèrduas importants, se merma lo patrimoni perque tingué que apelar al préstam usurari, y com donde no hay harina todo es mohina, la pau dels dias prosperos se converteix en guerra diaria y tot es malestar, rencors y tibantesa entre los miembros y l' amo de la llar doméstica.

Aixó últim es lo que succeheix a Espanya. Los gobers que durant anys s' han succehit han sigut despilfarradors, inmòrals, torpes, ignorants, y guiats per un esperit absorbent posaren en práctica un sistema administratiu que estigud desde fa quatre sigles en pugna constant ab la vida històrica de las regions. Las guerras civils y las desastres posteriors han servit únicament pera que l' extranjer parli del poble espanyol generalisat, ab desdeny considerantlo incapaz de regerirse a virtut d' haverse embotinat, a campar, aquellas virils cualitats que tant lo distingiren en altres memorables épocas de sa historia. Nos miran ab despreci perque nos contemplan pobres y entran ab despreci perque nos contemplan continúan per lo camí de perdicio que seguirén sós antecessors, creyent aquets que esmicolant als contribuyents han de resoldre lo problema económic.

S' equivocan los que crehen que l' poble es tan excéptich com los vidors polítichs; son ben recents las demostracions publicas contrarias als pressuposts de Villaverde; aquellas foren un avís que l' Govern de Silvela deu tenir consignat en lo libre dels destins futurs de la patria.

Ara s' ha celebrat un «meeting» en la histórica ciutat de Huesca, la célebre Osca de Sertorio; un meeting en lo qual los principals membres de las Cambras de Comers han posat de manifest de modo evident l' esperit de la opinió del país: en ell s' ha anatemiado lo passat perque ha sigut una ignominia y s' han iniciat nous derroters que haurá de seguir la nau del Estat en los temps veniders. No s' tracta ja de blancs, roijos ó blaus; la política usada fins a la fetxa ha ocasionat lo descrédit y la ruina d' Espanya; y per tant hi ha descreidit y ruina d' Espanya; honradés, economisar lo que s' gasta inútilment y emplear los recursos del pressupost en obras de positiva utilitat pública: instrucció popular y adecuada a las necessitats prácticas de la vida moral y material; generalisar los perills sobre terrenos productius que ara son deserts estérils y tristos; proteger la agricultura y la industria y millorar las condicions de las classes obreras. Qui realitza aquestas saludables transformacions ell será l' Govern patriarcal del país, anomenis monárquich ó anomenis republicà. Aixó ha volgut significar lo senyor Parahit en sós discurs patriótic de Huesca que ha produhit impresió profunda entre la gent seria que s' ocupa de la cosa pública y ha merescut, segons era d' esperar, las censuras apassionadas d' aquells elements perniciosos que volguessin continuar vivint en la orgia y l' vilipendi, sacrificant a tots los que produheixen y no cobran de la nómina mensual.

¿Han donat peu las frases de Paraiso a las amenassas que un corresponsal diu que ha proferit lo senyor Silvela?

Nos permetém duptarho. Un home d' Estat está en lo cas de meditar sobre los successos ocorreguts y las difícils circumstancias perque atravessa la patria; los pobles no manifestan sós agravis sense tenir fondos motius ahont apoyarlos; que aquets existeixen ningú ho ignora y per consegüent en compte d' «amenassas» lo que fa falta es preveure lo que demà pot succehir en sentit més calamitos que l' present. La prudencia y l' patriotisme aconsellan no condemnar a las regions a la desesperació, si no vetillar per sa existència y treballar per sós progrés, protegintlas quan menos en vallant per dependeixi del poder central y respectant sós drets pera poguer desenrotllar sa vida interior.

Lo senyor Silvela ha dit: «el que tenga oídos que oiga»; y aquesta frase pot aplicársela a sí mateix; escolti la veu de las regions y apliqui sós Govern los remeys que la malaltia que pateix requereix.

Sempre foren contraproduhents las disposicions tiránicas quant més críticas foren las circumstancias per que passaren los pobles, ensenyansa elocuent que la historia de la humanitat repeteix frecuentment en sas páginas; y com a Espanya existeixen causas tan fondas y l' malestar aumenta en compte de disminuir, insistim en lo que deixém consignat: la prudencia y la previsió s' imponen en los homes que en sas mans tenen los destins del país: ells es-

tán obligats a vetllar únicament per la salut de la pàtria. ¡Que no olvidin aquest sagrat deber!

M. M y B.

(De «El Eco del Guadalquivir» de Alcañiz.)

La peste bubónica

No son de tirar en olvit los consells y midas higiènicas que l' doctor Ricardo Jorge, d' Oporto, ha publicat en un folleto que ha de ser repartit a Portugal ab profusió, com medi d' evitar los danys que una exagerada aprensio motivada per la pó, ó un lamentable descuyt en la higiene, poguessin ocasionar.

Los consells del doctor Jorge, son estimables y en nostra ciutat poden ser seguits, ja que te l' record de lo que s' feu en la invasió colérica de 1885.

I. Durant la invasió d' una epidemia, diu lo doctor, l' esperit públich es un element de gran valia pera fer frente al mal y atenuar sós efectos immediats.

Es una veritat; si las epidemias se reben ab valor, predomina la cordura y la sensatés, se rebutja l' temor y s' procura no donarlos hi més importancia ni menos de la que en realitat tenen; si l' esperit está seré y no perturbat per lo temor, no hi ha cap dubte que sós estragos serán menos terribles, perque s' procurarà atacar lo mal serenament.

Així succehi ab lo cólera que en aquesta ciutat hi hagué; més la serenitat de las autoridades locals d' allavors, y la cordura dels vehins, donà lloch a que s' prenguessin midas oportunas que evitaren majors estragos.

II. Es la peste una molestia epidémica, que s' combat qual cap altra ab severas midas higiènicas. Sa desarrolla en la inmudicie. Los menos nets son sas més seguras victimas en todas las ocasions.

Convé per tant procurar y encare més, exigir la més escrupulosa neteja al vehinat.

Lo remey es fácil y barato, y encaixa dintre de la economia doméstica.

III. Lo doctor Jorge recomana com antiseptic y desinfectant, la cals en lletadas, de senzilla aplicació.

També pot usarse l' ácid fénich, lo sulfat de coure y l' sublimat corrosiu, pero aquets desinfectants, son més costosos.

Deurá procurarse la desinfección constant de las mans per medi del sublimat al 2 per 1.000, ó ab locions de vinagre ó alcohol.

IV. Los aliments deuen ser bons y de bona calitat, y no s' deu pendre més que aigua.

Lo treball deurá ser moderat y la vida equilibrada, procurant refugir tota preocupació.

Aquets consells, ja posats en práctica en anteriors epidemias, son de resultat positivu.

Un dels medis de propagació de la peste bubónica son las ratas, qual destrucció es de necessitat absoluta. Així com la de tota classe de parásit, quals picaduras poden inocular lo virus de la peste.

Los procediments son molts y coneguts; entre ells pot utilisarse lo de fer bolas de farina barrejadas ab cals, y al costat ha de posarshi un plat ab aygua.

V. Sempre que s' declari qualsevol estat febril, deu cridar se al metje.

Tals son las midas profilácticas promulgadas per lo doctor Jorge, molt dignas d'esser tingudas en compte, pera l' cas d' esser visitats per la peste.

Com una de las recomendacions que fa l' citat doctor en la hospitalisació dels malalts a las autoridades incumben procurar que l' Hospital reuneixi las condicions sanitarias precisas.

Per a aixó estém a temps. Ara ab tranquilidat, sens apressaments, pero ab la urgencia y activitat necessarias, deu disposarse tot lo més convenient.

Los dueny s de las casas, en especial en las dels barris, en que hi viuen amuntegadas familias, que per la fídole de sas ocupacions y per sa pobresa, la llimpiesa, sobre no ser abundant, es negativa, están obligats a sanearlas ab abundants «lechadas» de cals.

Las corporaciones deuen prevenirse y tenir disposats locals adecuats.

Tots, autoridades y vehins, visquin previnguts y no s' esgatinim los medis de combatre l' mal, y, sobre tot, estigun preparats a la defensa, per que los efectos de la peste no sian tan grans com, d' estar previnguts, segurament serian.

CRÓNICA

Festas

Malgrat no haverns passat cap nota oficiosa la Comissió organitzadora de las festas d' Octubre podem anunciar a nostres llegidors que en la reunió celebrada lo passat dissapte hi regnà l' entusiasme de costum.

L' acort principal que s' prengué fou de nombrar sub-comissions pera que ajudin a la comissió organitzadora en la tasca de la recaudació de fondos y demás.

No duptém que aquesta respondrà a tant lloable obgecte.

Y ja que de festas parlem, fem constar la estranyesa ab que vegerem una correspondencia en «La Vanguardia» de Barcelona y firmada per lo corresponsal d' aquell confrare en nostra ciutat, ja que en ella, s' deya no sabem si en sério ó en broma que hi havia l' projecte d' improvisar una plassa de toros per celebrar una corrida en los dias de las festas.

Si eixó s' portés a la práctica no podriam menos que demostrar nostre desagrado així com creyém que

ho fora de tots nostres vehins ja que aytels espectacles no aumentan pas la fama de cultura ni de civilització de cap poble; al contrari, mes aviat creyém que l' denigran.

En lloch d' aixó mes valdria que s' procurés portar una bona companyia en nostre elegant Teatro Fortuny, cosa que creyém ja s' farà, aixís com també creyém realizable la idea que s' va exposar en la darrera reunió de fer vindre l' «Orfeo Català».

Aixó si que mereixeria l' aplauso unánim de nostres vehins.

Avuy s' ha reunit novament la mentada comissió. Procurarém ocuparnos.

Procedent de Barcelona y en direcció a Madrid passà ab l' exprés de las nou de vespre d' ehir l' Excelentísim Sr. Ministre de Foment D. Manuel Durán y Bas, acompanyat de sa esposa y una de sas fillas.

Al anden l' esperavan pera saludar al ilustre viatger lo senyor Alcalde, alguns tinents, altres individuos del Municipi, lo senyor Jutje municipal encarregat del d' instrucció acompanyat de son secretari, altres personalitats y alguns amichs particulars del Ministre.

Durant la curta estada del tren, conferé ab el primer magistrat municipal, qui, entre altres assumptos d' interés local, recomanà al senyor Durán y Bas lo de la reconstrucció ó reparació de la volta de la basílica de Poblet que no ofereix prou seguretat, aixís com també l' arreglo del claustre principal de Santas Creus, arreglos que s' fan indispensables en abdos monuments nacionals que son los panteons dels antics reys d' Aragó.

A 84 ascendeix lo número de mossos que corresponen a nostra ciutat segons lo repartiment publicat per lo Butlletí oficial de la provincia.

Per la brigada municipal s' está procedint al adop d' un tros d' empedrat de la plassa del Mercadal prop del carrer de la Mar en la part de via rodada, qual recomposició se feya indispensable puig los clots eran en dit punt inmensos a causa d' haverse esberlat las pedras que formavan dit empedrat.

D' algun temps cert que veým ab gust l' arreglo de carrers que per cert era de molta necessitat.

Algun mal intencionat feu caure un dels arbres del tros de passeig de la Boca de la Mina que quedà entre l' kiosco de D. Matias Esteve y la estació del ferrocarrils Directes.

Per cert que es estrany la malmetació se cometés en un punt ahont hi passa la major part del dia un empleat de consums.

Mort al dia anterior en un mas del terme del vehí poble de la Selva del Camp, ahir fou conduhit a sa última morada D. Joan Massó Capdevila.

Lo senyor Massó fou un dels adictes del antic partit liberal conservador, havent format part del Municipi així com també era un dels individus de la comissió executiva del Monument al general Prim.

Que D. l' h. p.

Fent us de la llicencia d' un mes y mitj concedida per nostre Municipi, en lo matí d' ehir sortí en direcció a Barcelona l' alcalde d' aquesta ciutat D. Pau Font de Rubinat.

La referida llicencia la disfrutará nostre amich en la vila d' Olot al costat de son casí nostre també amich lo senyor Marqués de Vallgornera, a no ser que l' Estat sanitari ó altres circumstancias fossin necessarias la presència de l' alcalde en nostra població.

Per la via dels Directes y en direcció a Barcelona procedent de Madrid, passà en l' exprés d' ehir per nostra ciutat lo Dr. Torres y Bages, bisbe electe de Vich.

A la estació se trobà ab lo president del Foment del Treball Nacional de Barcelona D. Albert Russinyol, fent junt lo viatge fins a la ciutat comptal.

Encare hi ha gent en nostra ciutat que ni com a subdits del Riff se ls pot considerar, donchs sense saber com ni per qué s' ha trobat derruhida una font que feya poch dias s' havia instalat en la rambla d' en Massini.

Aquestos desahogos ó valentias executadas per los gats de nit, deuen ser segurament motivats per l' alcohol puig no podem creure que un home que estigui en clá judici pugua fer tals fetxories; per quin motiu recomaném lo suero anti-alcoholich inventat fa poch pel doctor Evelyn.

Demà continuarem la publicació de nostra folletí.

Un empleat de la «Red Telefónica» anomenat Joan Salau Segalá, solter, de 25 anys d' edat, natural de Poble de Montornés, tingué la dissort de caure desde una casa del carrer de Joan Martell, causantse regulars contusions, practicó conduhit a la Fonda del Centro ahont se li sigüent la primera cura.

En las eleccions que l' passat diumenge se celebraren en la recreativa societat «La Palma», quedà elegit para l' càrrech de conserje D. Anton Ferré Agramunt.

Dijous tornarà a obrir sas portas lo Circo Feijóo. Aquest senyor ha reforsat la Companyia ab artistas de gran fama: lo clown Llop, que ademés de pallasso es tot un artistís; los excéntrichs musicals germanos

Jimenez y l' barranta Sr. Orriola, tots molt aplaudits en los Circos de més categoria.

En dita nit lo nombrat Llop farà la seva presentació que a bon segur, per las noticias que tenim, será un acontentament. Los altres no han arribat encara, pero s' creu que aquesta mateixa setmana podran debutar.

Bona temporada nos ofereix lo Circo de davant del Hospital.

Per l' Inspector de mercats d' aquesta ciutat foren decomissats ahir 16 kilos de peix pera no reunir las condicions de salubritat pera esser destinat al consum públich.

En lo sorteig de Bons de la Exposició Universal de París de 1900, verificat lo dia 15 d' Agost últim, han sigut afavorits ab los primers premis los números següents:

Table with 3 columns: Série, Número, and Montants. Includes entries like 'Série: 124 número 6.769 francs 100.000'.

La més important de las revistas de la joventut intelctual de París, 'Le Mercure de France', publica en lo seu fascicle d' aquest mes la traducció francesa de 'L'Alegria que passa' d' en Santiago Rusiñol, feta per en Marius André.

Ha mort en sa casa d' istiu de Sant Boy del Llobregat l' entusiasta company de causa D. Antón Andreu Moragas.

Enviem á sa familia nostre pésam.

Segons noticias que tenim per certas, el delegat d' Hisenda de la provincia de Barcelona ha tingut algunes conferencies ab lo Govern sobre l' actitud dels industrials de Barcelona.

Sembla que en vista dels poquíssims recibos de la contribució industrial que s' han fet efectius, en Silvela está disposat á fer alguna concessió als industrials catalans.

Alerta contribuyents y no deixarse enganyar per l' home de la daga.

Ovacionadíssims s' han vist aquestos dias á Granollers los coristas de l' orfeó 'Catalunya Nova', abont han anat ab motiu de ser la festa major, quedant tots ells contents y satisfets dels granollerencs que demostraren son ver entusiasme per nostre terra.

Lo que causà deplorable efecte foa l' arribada de gros número de forasas fins de policia secreta, ab lo fi sens dubte de vigilar als coristas, honrats y dignes de tota consideració com son tots los bons fills de Catalunya que no necessitan pas éster vigilats com á gent depravada y criminal.

Quinas visions mes estranyas fa veurer la por!

La Administració principal d' Aduana d' aquesta provincia fa saber pera coneixement del comer en general:

Primer. Que 'ls senyors fabricants, magatzemistas ó especuladors d' alcohols, ayguardents y licors establerts en la provincia, deurán presentar á aquesta Administració una relació jurada d' existencias que obrin en son poder, la cual será comprobada per la mateixa.

Segon. Pera 'ls embarchs per cabotatj: ó pera sa exportació al extranger dels expressats articles deurán ser presentadas las facturas pera 'l cárrech en compte corrent.

Tercer. Pera 'ls envios d' un punt á altre de la zona, que la constitueix tota la provincia, deurán anar acompanyats de 'vendis' previament autorisats per l' Aduana respectiva, ó en son defecte per lo jutje municipal corresponent.

Quart. Lo plasso pera l' admissió de las relaciones juradas finirá 'l dia 10 del corrent.

Quint. Tant en las facturas d' embarch com en los 'vendis', deurán compendres ab separació l' alcohol industrial, lo de vi, los ayguardents aromatizats y 'ls licors.

Sisé. Pera l' obertura del compte corrent será precis la presentació del recibo de la contribució en que consti estar al corrent de son pago.

Seté. Pera visar ó autorisar los llibres de 'vendis' y per consegüent l' expedició, será requisit indispensable que l' expedidor tingui oberta compte corrent en l' Administració d' Aduanas.

Pel Ministeri de la Guerra s' ha disposat que 'ls individus de tropa que s' trobin usant la licencia trimestral ab arreglo á la R. O. de 9 de Juny, continuhin disfrutantne fins á nova ordre.

Aquesta resolució deuen oficiarla 'ls quefes dels cossos als alcaldes, á fi de que 'ls soldats no s' incorporin.

Per la Direcció general d' Instrucció pública se ha resolt que 'ls mestres auxiliars de las escuelas prácticas agregadas á las Normals tenen los mateixos drets que 'ls mestres de las escuelas elementals de las capitals pera disfrutar de las retribucions escolars.

Un grupo de propietaris de fincas urbanas de Barcelona está recullint firmas y adhesions pera organitzar-se per la resistencia passiva d' un modo consentiant als industrials.

Malgrat los pochos dias transcorreguts son numerosas las adhesions recullidas, de modo que no fora estrany que per lo segon trimestre de contribució gran número de propietaris fessin causa comú ab los industrials.

De Nova York comunican, segons despaigs de Charleston, detalls verdaderament horripilants d' un naufragi ocorregut al Atlántich l' onze d' Agost.

En l' esmentat dia va naufragar lo barco noruech 'Trotta'.

Dels tripulants sols varen poguersen salvar sis en un ray.

Es imposible descriure las penelitats que passaren los naufrachs en tan feble refugi.

Varen passar dias y dias sense veure cap barco que pogués prestarlos aussili.

Un dels mariners va tornar-se boig. Des d' ells, desesperats y no poguent suportar mes la fam y la set, varen suicidarse, tirantse de cap al mar.

Los sobrevivents mataren á un dels seus companys, bevéntseli la sanch.

Los dos que varen quedar en lo ray se troben actualment al Hospital de Charleston en un estat en extrém deplorable.

Lo general Polavieja preté que 'l Govern l' autorisi pera cridar á las filas 20.000 homes més dels que van votar las Cortes.

Se funda per aixó en que no son prou los votats pera mantenir l' ordre á acordonar la frontera.

Se sab que 'ls ministres se negarán á aquesta pretensió, pero per aixó no abandonarà 'l Ministeri lo general Polavieja, puig está decidit á continuar en son departament, que ha desllogat la seva casa particular, instalantse definitivament al Ministeri de la Guerra.

Lo recaudet ahir en la Administració de Consums d' aquesta ciutat per diferentes especies, puja á pesetas 1463'48.

Secció oficial
Registre civil
del dia 1 de Septiembre 1899

Naixements: Francisco Colom Figuerola, de Francisco y Maria. Maria Capdevila Marca, de Joan y Maria. Maria Vives Borrás, de Jaume y Tecla.

Matrimonis: Cap. Detuncions: Francisco Solé Bonet, 59 anys, Sardá, 45. Salvador Ferrán Domenech, 40 anys, Santa Teresa, 48.

Secció religiosa
Sant d' avuy.—Sant Zacarias.
Sant de demà.—Sant Eugeni.

Secció comercial
MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA
Entradas del dia 2

Berganti goleta espanyol 'Urbana', de 155 ts., de Civitavecchia, ab dogas, lo despatza D. Tomás Ramon. Vapor espanyol 'Correo de Cartagena', de 258 ts., de Cette, ab bocoyos buyts, consignat als senyors viuda y nebot de P. Ferrer Mary.

Vapor espanyol 'Jacinta', de 1.079 ts., de Liverpool y escalas, ab efectes, son agent D. Modest Feuch. Despatzadas: Vapor 'Jacinta', pera Liverpool y escalas, ab vi.

Anuncis particulars
COLLEGI DE D. MAGDALENA MARTORELL
Inmaculada Concepció de Maria

Lo 15 del present mes quedarán obertas las classes corresponents á l' Instrucció primaria, elemental y superior aixis com las referents á l' ensenyansa de tota classe de labors y la de cosit de roba blanca. Hi haurá també classes de Música, Dibuix y Francés.

LA ELECTRA REUSENSE

Per rahons fàcils de comprendre, la societat 'Gas Reusense' acaba de ficsar preus inverosímils al fluit eléctrich, que en plasso més ó menos llarch se proposa servir als seus futurs abonats.

A pesar de que 'ls preus que 'l 'Gas Reusense' ficsa á sa última tarifa son exageradament baixos, 'La Electra' los accepta desde ara y en lo moment que l' sen contrincant dongui un servey regular d' alumbrat eléctrich, nostra Societat establirà pera 'ls seus abonats los preus següents:

Table with 2 columns: Preu del kilowat, hora and corresponding values like 0'50, 1'75, 2'50, 3'75.

En quant á las instalacions se fan desde avuy en iguals condicions que l' altra empresa. Ab lo favor que 'l públich nos dispensa res temem, se 'ns porta á la llyta, á ella aném ab la tranquilidat del qui no la ha provocat devent solzament fer una manifestació: lo públich trobará sempre en la 'Electra Reusense' la millor salvaguardia dels seus intereses.

Reus 2 Maig de 1899.—Per la 'Electra Reusense' Lo Director.

Utensilis para escolas
Se venen, junt ó per separat, per un preu sumament reduhit.

Consisteixen en un escriptori de forma semicircular ab sa corresponent tarima, varias taulas, pissarras, tinters, mapas, quadros, etc., tot en molt bon estat.

Informarán carrer del Hospital, número 5, principal.—Reus

Collegi de senyoretas
DIRIGIT PER
D. MARÍA CORTINA
Mestra Superior, baia la advocació de
Nostra Senyora de Misericordia

Lo dia primer d' Octubre s' obrirà aquest nou centre d' educació y ensenyansa, organist conforme exigeixen las modernas teorías educativas, en lo que s' podran estudiar, ademés de las materias que comprén la Instrucció primaria, las especials de tall y confecció de roba blanca, bordat, música, dibuix y francés comptant ab lo Professorat necessari pera la bona marxa de ditas ensenyansas.

Arrabal Santa Agna, núm. 45, segon pis.

LLET PURA DE VACA
VACAS SUISSAS
Hort de Pau Abelló

Se ven al carrer primer del Roser núm. 4.

COLEGI DE SANT PERE DE REUS
DIRIGIT PER
PARES RELIGIOSOS

FILLS DE LA SAGRADA FAMILIA
Aquest Colegi admet pera la ensenyansa, alumnos interns, á mitja pensió, recomenats y externs regintse per las següents condicions.

Tota pensió, 45 pesetas.—Mitja pensió, 30 ptas. y Recomenats, 5 ptas.

Los preus generals d' ensenyansa son: Per cada assignatura de segona ensenyansa, 5 pesetas.—Per id. id. de Comer, 5 ptas.—Classe Superior, 5 ptas.—Id. Elemental, 3 ptas.—Id. Párvuls, 2 ptas.

Clases d' adorno.—Solfeig y piano, 5 ptas.—Dibuix, 3 ptas.—Pintura, 4.—Gimnasia, 3 ptas.

Resultat obtingut en los exámens de 2.ª ensenyansa del present curs académich en l' Institut d' aquest: Sobressalients, 27.—Notables, 37.—Bons, 24.—Aprobats, 33.—Suspensos, 0.

Premis y mencions obtingudas en las oposicions Premi d' Historia Universal, Francisco Olives Simó.—Id. d' Aritmética y Comptabilitat, Miquel Domingo Bonet.—Menció de Física y Química, Joseph Maria Sastre Piqué.—Id. de Agricultura, Francisco Casals Boix.—Id. de Historia Universal, Joseph Domenech Amposta.—Id. de Geografía, Miquel Domingo Bonet.—Id. de Geometría, Joseph Domenech Amposta.—Id. de Religió, Manuel Bartomeu Segimon.

Alumnos que han obtingut lo grau de Batziller Ricardo Boquer Agulló, Francisco Casals Boix, Francisco Naranjo Llevaria, Rafael Garcia Trujillo, Joseph Güell Armada, Joseph Ferrer Pascual, Francisco Just Crivillé y Julio Pascual Bargalló. Lo dia primer de Septiembre quedarán obertas las classes preparatorias pera la segona ensenyansa y comer. Reus 24 d' Agost de 1899.—Lo P. Director. Imp. de C. Ferrando.—Plassa de la Constitució,

Servey dels trens de viatgers

De Mora a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
4:19 m.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	7:54 m.	
5:45 m.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe.....	7:01 m.	
8:44 m.	tren mercaderies cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	12:31 t.	
14:02 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe	1:53 t.	
5:23 t.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	8:48 n.	

De Reus a Mora

SORTIDA		ARRIBADA	
7:01 m.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	9:49 m.	
1:26 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe	3:14 t.	
3:28 t.	tren de mercaderies ab cotxes de 3. ^a classe	6:29 t.	
7:03 n.	tren de id. ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe	10:06 n.	
9:23 n.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe.....	10:31 n.	

De Reus a Barcelona

SORTIDA		ARRIBADA	
4:43 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe (1)	8:22 m.	Línea Vilanova
4:43 m.	" " " " " " " " " " " "	9:44 m.	" Vilafranca
7:09 m.	tren exprés ab cotxes de primera classe.....	9:24 m.	
1:01 t.	tren de mercaderies ab cotxes 2. ^a y 3. ^a classe	7:34 n.	
4:59 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe.....	5:08 t.	
6:35 t.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a classe (2).....	10:13 n.	

De Barcelona a Reus

SORTIDA		ARRIBADA	
5:25 m.	tren mixto ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe (3)	10:17 m.	Línea Vilafranca
9:54 m.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe	1:01 t.	
11:45 m.	tren mercaderies ab cotxes de 2. ^a y 3. ^a classe	6:35 t.	
1:55 t.	tren correo ab cotxes de 1. ^a 2. ^a y 3. ^a classe	5:31 t.	
7:02 t.	tren exprés ab cotxes de 1. ^a classe:	9:45 n.	

Reus 1 de Juliol de 1899.

- (1) Tráshort a Sant Vicens.
- (2) Idem a Roda y Sant Vicens.
- (3) Idem a Sant Vicens y Roda.

Llibre important

CARTILLA RÚSTICA

PREUS DELS PLANTADORS

DE

Vinyas Americanas

Aquest llibre, conforme lo seu nom indica, es de gran interès actualment a tots les pagesos y propietaris de vinyas, tota vegada que en ell a més de donarse compte dels importants temas que foren objecte de discussió en lo congrés que se celebrá en Sant Sadurn de Noya, s'hi troben explicadas ab claretat totas aquellas operacions y cuydados que indispensablement requereix lo cultiu del nou cep americá, entre altres: multiplicació y plantació de la nova vinya; empelt; poda; y alseda dels ceps y manera de cuydarlos; verdader modo de espampolar y de abonar y femar las vinyas, etc.; etc.; seguit d'altres no menos importants datos molt dignes de tenirse en compte sobre la manera de conduhir la verema, modo d'obtenir bons vins negres, blancs y rosats, y cuydados de que deuen ser objecte los cellers; segons instruccions que al objecte donan los més practichs e inteligents viticultors d'Espanya y Fransa; tot ab lo fi d'obtenir lo millor rendiment possible del vi, pera que pugua compensar los costosos sacrificis que requereix la plantació de la nova vinya.

Forma aquest llibre un volum en octau de més de 100 páginas en bon paper y clara impressió, enquadernat a la holandesa y s' ven en aquesta Imprenta, al preu de UNA PESSETA.

Institut de segona ensenyansa de Reus

La matrícula ordinaria pera l'vinent curs acadèmic de 1899 a 1900, quedarà oberta en la Secretaria d' aquest Institut desde l'15 al 30 del vinent mes de Setembre de nou a dotze del matí.

Lo periodo de matrícula extraordinaria compendrà des de l' primer al 31 del següent Octubre, devent los alumnos satisfacer dobles drets dels senyalats pera la matrícula ordinaria.

Los alumnos satisfarán vuyt pessetas per cada assignatura, los sellos móviles necessaris y los correspondents al impost tranzitori de 20 per 100 sobre l' import total de la matrícula de cada alumno. Satisfarán ademés duas pessetas cincuenta céntims per drets d' inscripció.

Los alumnos que han de cursar lo primer y segon any, abonarán los drets de matrícula per grupos de tres assignaturas.

Los alumnos majors de 14 anys d' edat presentarán al temps d' inscriure, la cédula personal y la que ingressin per primera vegada, presentarán també sa partida de naixement.

Per a esser admés a cursar la segona ensenyansa, l' aspirant necessitará acreditar haver complert deu anys de edat.

Los examens extraordinaris y d' ingreso se verificarán dins de la segona quinzena del vinent mes de Setembre, anunciantse ab la deguda anticipació en lo tauló d' Edictes del Establiment.

Lo que d' ordre del M. I. S. E. Director se fa puglich pera general coneixement.

Reus 19 d' Agost de 1899.—Lo Secretari, Joan de Deu Carreras.

Ferrocarril economic de Reus a Salou

Servey de trens que regirà desde primer de Setembre de de 1899.

Sortides de Reus.—4:10, 5:45, 9:00 matí, 12:35, 2:32, 3:56, 5:20 y 6:44 tarde.

Sortides de Salou.—4:56, 7:21 y 10:49 matí, tarde 1:45, 3:15, 4:30, 6:03 y 7:25

Las horas se regirán per lo meridiá de Madrid.

Reus 28 d' Agost de 1899.

Publicacions regionalistas que s reben en aquesta Redacció.

«La Renaixensa», diari de Catalunya, «La veu de Catalunya», diari de Catalunya, «La Nació Catalana», quinzenari de Catalunya, «L' Art del Pagés» quinzenari, «L' Aurera», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona, «La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich, «La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes, «L' Olot», setmanari de Catalunya, de Olot, «Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadé, «Lo Geronés», setmanari de Catalunya, de Girona, «La Veu del Vallés», setmanari de Catalunya, de Granollers, «El Vendrellenós», setmanari de Catalunya, del Vendrell, «La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia), «Euskalduna», «Euskozale», setmanari de Bilbao (Bizcaya), «El Eco del Gualepe», setmanari de Alcañiz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTOS LAS CULLITAS Y CULTIUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

COMIADO FOSFATAT

GARANTIZADAS PURAS

SOLUBLES AL CITRAT

Lo més económic, lo més eficas, lo mes durader

SALES DE STASSFURT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

SULFAT DE POTASSA, CLORURO DE POTASSA

SALS CALZINADAS RICAS EN SULFAT DE POTASSA,

KAINITA, ETC.

baix garantia del Sindicat de ventes de STASSFURT.

NITRAT DE SOSA

ADOB AZOAT

DE GRADUACIÓ GARANTIDA DE 16 1/2 A 16 0/0 AZOE Y D' EFECTES RAPITS Y SEGURS

Dirigirse pera prospectes e informes sobre l' empleo

A D. OTTO MEDEM-VALENCIA